

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2019

aruandeaasta lõpp: 31.12.2019

nimi: Mittetulundusühing Eesti Fotopäränd

registrikood: 80302761

tänavanimi, maja number: Raekoja tn 6

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10146

telefon: +372 503 4241

e-posti aadress: mittetulundusyhing.eesti.fotoparand@eesti.ee

veebilehe aadress: fotoparand.org.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	14
Bilanss	14
Tulemiaruanne	15
Rahavoogude aruanne	16
Netovara muutuste aruanne	17
Raamatupidamise aastaaruande lisad	18
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	18
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ostjate vastu	19
Lisa 4 Võlad ja ettemaksud	19
Lisa 5 Annetused ja toetused	19
Lisa 6 Tööjõukulud	20
Lisa 7 Seotud osapooled	20
Aruande allkirjad	21

MTÜ Eesti Fotopärand tegevus 2019. aastal

koostanud Vahur Puik, Merilis Roosalu, Kadi Sikka

2019. a jaanuari lõpus esitasime rahataotluse Kultuuriministeeriumi taotlusvooru “Muinsuskaitse, muuseumide ja raamatukogude valdkonna partnerorganisatsioonide toetamine”. Sama taotlusvooru silmas pidades olime 2017. a lõpus koostanud ühingu ka arengukava, ent tookord jäi taotlus lõpuks esitamata. 2019. aastal tundus, et meil on eelnevatest aastatest veelgi rohkem valdkondlikku tegevust ette näidata (EFEA, FADGI juhendi ja autoriõigusliku seisundi deklaratsioonide tõlked, erinevad koolitused – vt taotluse jaoks koostatud [ülevaadet](#)), mis on ka fotopärandist laiema tähendusega ning samuti plaanisime uusi koolitusi 2019. aastaks, rääkimata jätkuvast tööst Ajapaigaga, mis tegeleb küll ühe konkreetse pärandiliigiga, aga seda valdkonnaüleselt, hõlmates nii muuseumide, arhiivide kui ka raamatukogude kollektioone. Kahjuks sai siiski kinnitust, et kõnealune taotlusvoor on mõeldud üksnes 4 ühingu (Eesti Muuseumiühing, ICOM Eesti, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing ja Eesti Muinsuskaitse Selts) toetamiseks ning meie taotlus ei klassifitseerunud isegi hindamisele. Konsulteerisime sel teemal natuke ka Eesti Konservatorite Ühinguga, kuivõrd nemadki ei sobi toetuse saajateks, aga mingeid täiendavaid samme me ei astunud. Seega kahjuks ei olnud meil võimalik taotleda üldisemat tegevustoetust, mille abil ühingu tervikuna arendada (mh oli tegevusplaanis nt ühingu oma visuaalse identiteedi välja töötamine).

Kevadel esitasime Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile taotluse arenguhüppe ettevalmistamise taotlusvooru, ent kahetsusväärsel kombel juhtus nii, et taotluse vormilise hindamise ajal oli ühing inimliku eksituse tõttu hilineanud sotsiaalmaksu maksmisega, mistõttu olime tol hetkel maksuvõlglast ja meie taotlus ei läinud hindamisele.

Ühingu korraline üldkoosolek toimus 5 liikme osavõtul 5. juunil Tapa Muuseumis: Aap Tepper (külalisena) andis ülevaate fotode massdigiteerimisprojekti ettevalmistustest, kinnitati MTÜ aastaaruanne, tutvustati Peter Krogh’ kaameraskänni koolitusega seotud plaane, Ajapaiga hiljutisi uuendusi, näidati foto- ja fototrükiprotsesside eestikeelse terminoloogia-kaardistuse veebivõrgu kujunduskava. Tapa muuseumi juhataja Tiina Paas tutvustas Tapa muuseumi fotokogu sisu ja rääkis kogu kujunemisest.

Ühingu liikmeks astus 2019. a sügisel Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi digikuraator Maris Mägi. Aasta lõpu seisuga oli ühingu liikmeid kokku 24.

Peter Krogh' kaameraskänni koolitus

Pärast 2018. a sügisel toimunud Don Williamsi digiteeritud kujutiste kvaliteedi hindamisele pühendatud üritusi otsustasime 2019. a korraldada maailmas üha enam kasutamist leidva fotonegatiivide kaameraskänni meetodi koolituse Peter Krogh' juhendamisel.

Veebruari algul otsustasime teha rahataotluse Balti-Ameerika Vabadusfondile, kust olime aasta varem saanud toetust Don Williamsi Eestisse toomiseks. Saime taotlusele väga kiitva tagasiside, aga tiheda konkurentsi ja alles hiljuti samast kohast saadud toetuse tõttu ei peetud meie taotluse rahuldamist võimalikuks. Meile tehti ettepanek kaaluda kavandatud tegevuste edasilükkamist, et esitada taotlus järgmisesse taotlusvooru, ent kuivõrd esialgsed kokkulepped Peter Krogh'ga olid juba tehtud, ei soovinud me sügisesse plaanitud koolitust ära jätta.

Järgmise taotluse koolituse läbiviimiseks esitasime aprilli algul Muinsuskaitseameti [Kultuuripärandi valdkonna arendamine taotlusvooru](#). Saime 3/4 küsitud summast ehk 4500 €. Otsustasime koolituse siiski läbi viia, olgugi et sõltusime osavõtutasudest palju enam kui aasta varem toimunud Don Williamsi koolituse puhul.

Uuendusena korraldasime koolitust seekord koostöös Leedu Arhivaaride Assotsiatsiooniga kavatsusega viia koolitus lisaks Tallinnale läbi ka Vilniuses, Leedu poolel õnnestus koolituse toetuseks saada 1200 €. Lisaks tegime koostööd MTÜga Arheovisioon, kes oli korraldamas arvutusliku fotograafia ehk fotogramm-meetria ja pinnamuutuste pildistamise koolitusi samuti 2019. a sügisel – nii esitlesime mõlemad oma taotlustes koolitusi koos kui tervikseeriat kultuuripärandi kaamerapõhise digiteerimise meetoditest.

Kui esialgu plaanisime nii Eestis kui Leedus viia läbi sama koolitusprogrammi, siis lõpuks toimus Leedus üksnes loengupäev (3. oktoobril), Eestis oli lisaks loengupäevale (1. oktoobril) ka praktiline koolituspäev (2. oktoobril).

EKA suures auditoriumis toimunud loengupäeval oli 42 osalejat, järgmise päeva praktilisel koolitusel 20 osalejat. Osalejad olid 15 mäluasutusest ja 6 äriettevõttest.

Koolituse võib hinnata kordaläinuks, osalejate tagasiside oli väga positiivne.

Koolitus oli kindlasti ajakohane, sest fotonegatiivide digiteerimine on päevakorras väga paljudes mäluasutustes. Samas saab toimiva kaameraskänni komplekti panna kokku mõõduka eelarve eest, kasutades juba olemasolevat fototehnikat. Nt praktilisel koolituspäeval oli osalejatel kaasas oma fototehnika, mida sai kombineerida koolitaja poolt kaasa võetud tarvikutega. Mitu mäluasutust otsustas Peter Krogh' käest soetada koolitusel kasutatud kaameraskänni komplekti, et seda igapäevases töös kasutama hakata. Kõik osalejad said koolitajalt ka põhjaliku e-õpiku, milles tekstile lisaks ka 9 tunni jagu videoõpetusi, mille abil koolitusel omandatud kinnistada.

Samuti oli koolituse ajal alles ettevalmistamisel ka riikliku massdigiteerimise tegevuskava fotonegatiivide digiteerimishange, mille ettevalmistamiseks koolitus olulist sisendit pakkus. Koolitaja Peter Krogh veetis koolituse järel pool tööpäeva filmiarhiivis, kus konsulteeris Aap Tepperit.

Korraldusliku poole pealt oli suureks õppetunniks tolliküsimustega seonduv. Erinevalt aasta varem toimunud Don Williamsi koolitusest, kus lektoril oli kaasa üksnes mõned näidisreeperid, võttis Peter Krogh praktilise koolituspäeva tarbeks kaasa 15 kaameraskänni komplekti, mille jaoks tuli deklareerida ajutine sissevedu, hiljem omakorda komplektide riigist välja viimine. Nende toimingutega kaasnesid ka teenustasud (tollimaaklerile) ja tollimaksud, mida me ei olnud osanud eelnevalt eelarvestada, ent õnneks tulime koolitusega siiski ots-otsaga kokku.

Koolituse peakorraldaja oli juhatuse liige Vahur Puik, lisaks teistele juhatuse liikmetele aitas korraldustöös vabatahtlikuna kaasa Maris Mägi spordimuseumist.

Ajapaik 2019

Vahur Puik, Ajapaiga toote- ja projektijuht

Ajapaiga arenduse jätkamiseks esitasin veebruaris kaks rahataotlust. Esmalt Rahvusarhiivi rahvuskaaslaste programmi (nagu ka aasta varem), mis selgi korral Ajapaiga taotlust ei toetanud. Seejärel Eesti Kultuurkapitali I taotlusvooru Rahvakultuuri sihtkapitalile – et 2019. aasta oli kuulutatud eesti keele aastaks, oli taotluse eesmärgiks luua Ajapaika ajalooliste postkaardisõnumite ühisloome korras transkribeerimise võimalus, aga ka toetada Ajapaiga üldist tehniliselt ajakohasena püsimist jms. Taotlesime 6000 €, saime 2500 €.

Märtsi algul esitasime koostöös Joanneum Research Institute'i ja Photoconsortiumiga 3. ühise rahataotluse Horisont2020 programmi (teised projektipartnerid olid eri taotlustes erinevad), ent kahjuks ei olnud seegi taotlus edukas.

Veebruaris lisandus Ajapaika arendaja Lauri Eliase teostatud nägude märgendamise lahendus, mida sain esmalt esitleda Eesti Genealoogia Seltsi Tallinna osakonna koosolekul, seejärel Tallinna Ülikooli CrossMotioni projekti lõppkonverentsil ning märtsi algul mäluasutuste talveseminaril Käärikul. Koos nägude märgendamise lisamisega uuendas Lauri Elias ka Ajapaiga tehnilist platvormi (minnes nt üle Python 3-le jm).

Aasta algul algas koostöö arendaja Märt Häkkineniga, kes otsis enda IT Kolledži diplomitöö jaoks teemat. Märdi suvel edukalt kaitstud diplomitöö pealkirjaks sai "Pildianalüüsi rakendamine veebirakenduse Ajapaik näitel" ning töö kitsamaks fookuseks oli sarnaste piltide tuvastamine tajuräside (*perceptual hash*) abil, ent lõputöö praktilise osa Ajapaigas implementeerimise käigus tegi Märt veel väga palju parandusi ka Ajapaiga üldises koodibaasis, ennekõike just *front-end*i osas (nt Bootstrapi uuendamine ja koodi suures osas refaktorimine). Ajapaigale iseloomulikult lisandus sarnaste piltide automaatsele tuvastamisele ka kasutajatepoolse sisestamise võimalus. Pärast ülikooli lõpetamist jätkas Märt kaastööd Ajapaigaga juba enda ettevõtte FOXSOFT OÜ kaudu.

Kevadel õnnestus Ajapaik anda üles Tartu Ülikooli ingliskeelse magistriõppekava *IT law* nn *legal clinic* rühmatöök, mille raames tegeles 4 välisüliõpilast Ajapaiga juriidikaga, millega pole süsteemsemalt tegeleda jõudnud. Üliõpilased töötasid Ajapaiga jaoks välja ingliskeelsed dokumendid *Terms of Service*, *Intellectual Property Policy*, *Intellectual Property Infringement Policy* ja *Privacy Statement*. Kahjuks peab tunnistama, et töö dokumentide reaalseks kasutuselevõtuks (sh ka eesti keelde tõlkimiseks) on jäänud lõpuni viimata ning Ajapaiga veebirakendusel ei ole siiani ametlikku kasutuseeskirja.

Koostöö kõrgkoolidega jätkus ka sügisel, kui Ajapaiga andmeid kasutati kahes rühmatöös Tartu Ülikooli andmeteaduse õppeaines (õppejõud Meelis Kull). Ajapaika kasutab juba mitmendat aastat Tallinna Ülikoolis digihumanitaaria õppekaval õppevahendina ka Jaagup Kippar, mh kasutavad üliõpilased Ajapaiga avalikku API-t (opendata.ajapaik.ee) luues selle abil prototüüp-veebirakendusi, mis tõmbavad andmeid välisest rakendusest API kaudu.

Aasta jooksul jätkus ka koostöö Lääne-Nigula valla raamatukogude, ennekõike Taebla raamatukoguga, kus toimus kohapealsete koordinaatorite Ruth Randoja ja Asta Kõlametsa eestvedamisel kohalike inimeste erakogudest pärinevate vanade fotode digiteerimine,

Ajapaika lisamine ja infoga täiendamine. Käisin ise Taeblass koha peal Ajapaika tutvustamas veebruaris ja juunis, septembri lõpus toimus Ajapaika tutvustav näidistund raamatukogus ja ülepildistamisele pühendatud õuesõppetund Taeblass kooli õpilastega. Kooliõpilastele õnnestus Ajapaigast rääkida ka juunikuus Vändra raamatukogus. Taeblass koostöö kaudu pidasin novembris Ajapaika tutvustava ettekande ka Läänemaa raamatukogude seminaril.

Pikema Ajapaiga ja laiemalt digitaalse fotopärandi teemalise koolituse pidasin märtsikuus veel Vana-Vigalas ning loengu 1. novembril Eesti Koolimuuseumide nõupäeval (korraldajaks Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseum), kus teise loengu fotode materiaalsest küljest (konserveerimisest ja säilitamisest) pidas Merilis Roosalu. Oktoobris rääkisin Ajapaigast Viljandi Muuseumis toimunud Viljandi Muuseumi Sõprade Seltsi ettekandeõhtul. Välismaal õnnestus Ajapaika tutvustada maikuus Leedus Panevezyses toimunud konverentsil.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on eest vedamas tehisintellekti kasutuselevõttu avalikus sektoris. 2019. aastal toimusid selleteemalised koosolekud kultuuripärandivaldkonna esindajatega (kuhu Ajapaika küll ei kaasatud) ning oktoobri lõpus leidis Maarjamäe lossis aset ühepäevane nn ideehäkaton, kus olime kohal Ajapaiga ja Fotomuuseumi ühise võistkonnaga ning esitasime päeva lõpus ühiseks ideeks Ajapaiga näotuvastuslahenduse täiendamise ja parandamise. Kuigi kuulsime mitmelt žüriis olnud it-ettevõtte esindajalt hiljem, et nemad toetasid meie ideed, siis žüriisse kuulnud ametnikke me veenda ei suutnud ja lahkusime ürituselt tulemusteta.

2019. a oli Tallinna Linnamuuseumi Fotomuuseumis arhitektuuri teema-aasta ning sellega seoses pidasin maikuus fotomuuseumis ettekande refotograafiast ning oktoobris avasime näituse "Ajapaiga kabinet" fotomuuseumi projektiruumis. Näituse pildivaliku koostamisel toetusin puhtalt Ajapaigale, sõeludes näitusele minevaid pilte oma Ajapaigas lemmikuks märgitud piltide hulgast, mis samas näitlikustaksid erinevaid ajalooliste piltidege seotud informatsioonilisi tahke. Poole ekspositsioonist moodustasid originaalfotod, mille näituseks ette valmistamise ja raamimise suure töö tegi Merilis, teise poole (peamiselt digiteeritud negatiivide) väljatrükkid, lisaks oli näitusel ka kaks maali linnamuuseumi kogust ning 2 tahvelarvutit, millest ühes oli võimalik pilte märgendada Sift.picsi rakenduses ning teises just näituse jaoks loodud Ajapaiga nägude soo ja vanuseklassi märgendamise vaates. Näitus oli fotomuuseumis avatud 4. novembrini.

Ajapaik oli näitusel väljas ka Soomes, Helsingi linna uues Oodi raamatukoguhuones. See oli seotud meie ja Soome vikipedistide koostööprojektiga *Helsinki Rephotography*. Näitus oli Oodis üleval 11. novembrist 16. märtsini 2020 ning seda külastas 18 400 inimest. Ka Soomes olid lisaks refotode-teemalisele ekspositsioonile väljas tahvelarvutid samade võimalustega, mis Tallinnaski ning kõigist külastajatest hinnanguliselt 700–800 tegi tahvelarvutites kokku ligi 20000 märgendit. Näitust täiendas ka väga suuremõtmeline projektsioon enne ja nüüd pildipaaridega, mis oli vaadeldav ühe hoone sissepääsu vastas ilma näituseruumi külastamata.

Ajapaiga eluspüsimist on juba alates 2018. aastast alates toetanudki kõige suuremal määral nimetatud koostööprojekt *Helsinki Rephotography*, mida Soome poolelt juhib Kimmo Virtanen ja millest saadud rahastus (~16000 €) kattis suurima osa ka 2019. a üldisest

Ajapaiga arendustööst ning minu kui projekti- ja tootejuhi töötasust. 2019. aasta juulis pidasime koos Kimmo, Märdi ja veel mõne külalisega Läänemaal Nõva koolimajas ka teist korda Ajapaiga arenduslaagrit. Samuti oli sügisel Soomes ülemaailmse Wiki-liikumise fotokonkursil *Wiki Loves Monuments* ka refotograafia kategooria.

2019. a märtsi algul lisasime Ajapaika korruga umbes 8000 fotot Eesti Kirjandusmuuseumi kogust, aga mitte nende repositooriumi Kivike kaudu, vaid kultuuriloolise portaali *Kreutzwaldi sajand* vahendusel, nii on Ajapaigas piltide all küll piltide kirjandusmuuseumi kogunumbrid, aga lingid viivad siiski Kreutzwaldi sajandi portaali. Aprilli algul lisasime ühe väikse, aga põneva seeria klaasnegatiive (127 tk) Siim Vahuri erakogust pealkirja all "*Kullamaa rännumehe*" negatiivid, kuivõrd ilma igasuguse infota piltidest osa kujutasid Kullamaa motiive, aga lisaks on piltide hulgas suurem ports ülesvõtteid Vahemereäärsetest maadest. Augustis osalesime koos Kimmo ja Märdiga Stockholmis toimunud Wikimedia-liikumise aastakonverentsil ja sellele eelnenud häkatonil, mille raames liidestasime Ajapaiga üle-euroopalise kultuuripärandiportaali Europeana ning Vikipeedia repositooriumiga Wikimedia Commons, nii et neist allikaist on nüüd samuti võimalik Ajapaiga kuraatori vaates pilte otsida ja Ajapaika lisada. Oktoobris lisas Eesti Rahva Muuseumi fotokoguhoidja Kairi Kaelep Ajapaika 86 kirjeldamata klaasnegatiivi, et proovida, kuidas Ajapaiga abil piltidele infot juurde koguda õnnestub.

Märtsis osalesime Ajapaigaga ka poliitikas, kui panime Ajapaika üles Euroopa Parlamenti jõudnud Euroopa autoriõigusereformi mõningate punktide vastase bänneri. Toetasime selle protestiga ennekõike Wikimedia Eestit, kes vedas Eestis kavandatud reformi kriitikat. Nagu teada, protestidest (sh nt mõningate Vikipeediate pimendamisest jm) lõpuks ikkagi kasu ei olnud, sest Euroopa Parlament võttis seaduse mai lõpus vastu.

Mais vahetasime Ajapaiga lehel välja meie kasutajatoe chat-lahenduse, meile liiga kalliks muutunud *Intercomi* asemel võtsime kasutusele tasuta *Tawk.to*. Postkaardisõnumite transkribeerimise funktsionaalsus, millele olime aasta algul toetust saanud, läks *live*'i aasta viimasel päeval.

Ajapaik püsib tänu Ajapaiga kasutajatele ja ennekõike neile, kes Ajapaigas ka oma teadmisi jagavad. 2020. a algul üle mõne aja natuke rohkem Ajapaiga statistikat uurides sai kinnitust, et suurima osa tööst teeb väike hulk eriti püsivaid kaastöölisi, nt 45 kasutajat, kes on kõik Ajapaigas kaardistanud rohkem kui 500 pilti, on teinud üle poole kõigist asukohapakkumistest. 2019. aastal külastas Ajapaiga veebirakendust üle 120 000 kasutaja, kes tegid kokku ligi 200 000 külastussessiooni, mille käigus vaadati üle 1,2 miljoni lehekülje. Ajapaika lisandus 2019. aastal üle 31000 ajaloolise foto, esimese asukohamärgendi sai ligi 15000 pilti. Kasutajad lisasid Ajapaika 4600 refotot, neist üle 2200 tegi Peeter Arro.

Suure tänu võlgneme ka Ajapaiga püsiannetajatele Alla Talule, Kersti Luigele, Veera Murumaale ja Riho Vahtrele. Ühekordselt toetas Ajapaika annetusega arhitektuuribüroo AB Kontekst.

Kokkuvõttes võib öelda, et töö Ajapaigaga oli järjepidev, aga katsumusterohke nagu ka kõigil varasematel aastatel.

EFEA täiendused

2019.a. mais alustati Fotomuuseumis fotograafide töönäidiste abikogu põhjal Eesti Fotograafide Eluloolise andmebaasi pildikogu täiendamist fotograafide töötemplite ja kaartfotode trükikujundustega. Templi- ja trükikujunduse näidetega varustatakse üle 200 fotograafi andmed.

AAT fotograafia ja fototrüki mõistete tõlkimine eesti keelde

Fotomuuseum ja MTÜ Eesti Fotopärand alustas 2018. aasta sügisel fotoprotsesside ning fotovormistuste eestikeelse terminoloogia kaardistamist rahvusvahelise mõistekogu Art & Architecture Thesaurus (Getty Institute) põhjal. Sõnavara on kasutamiseks ja täiendamiseks avatud hierarhilist kuvamist võimaldaval KulturNavi platvormil. Eestikeelne vaste on tuvastatud üle 350 AAT fotograafia ja fototrüki mõistel.

[Andmekogu: "AAT fotograafia ja fototrüki mõisted"](#)

Mõistekaardistus võimaldab esmakordset süsteemset ja struktureeritud ülevaadet eestikeelsetest nimetustest ajalooliste ja kaasaegsete foto- ja fototrükiprotsesside ning erinevat liiki fotode ja fotomehaaniliste trükitõmmiste kohta.

Sõnastiku lehitsetav-otsitav [pdf-versioon](#).

Muu EFP tegevus 2019

Märts 2019

Kadi esitas 2018. aasta novembris taotluse ühingu le fotomenetluste [näidiskomplekti Analog Sample Set](#) saamiseks:

Märtsis selgus, et EFP mahtus 300 õnneliku hulka (üle maailma), kes said selle tasuta. Komplekt on edaspidi võimalik kasutada EFP tegevuses, õppetöös jm. Sinna kuuluvad järgmised näidised:

- Chromogenic Color Transparency (K-14 Process)
- Chromogenic Color Transparency (E-6 Process)
- Chromogenic Color Negative (C-41 Process)
- Developed-out silver gelatin negative (4x5") - Processed for DOP enlargement
- Developed-out silver gelatin negative (8x10") - Processed for POP contact printing
- Dye Diffusion Transfer (Polaroid)
- Silver dye bleach print (Cibachrome/Ilfochrome)
- Chromogenic Print 1 – Fuji surface one (matte)
- Chromogenic Print 2 – Fuji surface two (glossy)
- Chromogenic Print 3 – Kodak surface one (matte)
- Chromogenic Print 4 – Kodak surface two (glossy)
- Chromogenic Print 5 - Spotted and/or retouched (one quadrant only)
- Developed-out silver gelatin fiber base print - "F" surface, air dried (a.k.a "Glossy dried mat")
- Developed-out silver gelatin fiber base print - "F" surface, air dried- with applied spotting
- Developed-out silver gelatin fiber base print - ferrotyped
- Developed-out silver gelatin RC paper print - glossy surface
- Albumen Print

Märts–aprill 2019

Kadi fotopärandi säilitamise teemalised loengud EKA muinsuskaitse ja konserveerimise eriala bakalaureuse astme 3. kursuse tudengitele (2 EAP). Loengute kõrval toimus mäluasutuste fotokogusid tutvustav õppekäik Rahvusarhiivi filmiarhiivi.

Veebruar–mai 2019

EKA vabaaine "Mitmekihiline fotopärand: ajalugu, menetlused ja säilitamine" (Tiina Abel, Vilja Sillamaa, Kadi Sikka, Tarmo Virves, maht: 3 EAP). Loengute kõrval toimusid:

- mäluasutuste fotokogusid tutvustav õppekäik Rahvusarhiivi filmiarhiivi (Kadi)
- praktiline õpituba: fotode konserveerimine (SA EVM KDK Kanut, Vilja)
- praktiline õpituba: ajalooliste fotomenetluste valmistamine - dagerro-, ambro- ja ferrotüüpia (Kadi, Tarmo)

9.–10.09.2019

Paberfotode konserveerimise koolitus "Historic Photographs on Paper: Printing Process Identification. Conservation and Preservation. Case Studies" Rahvusarhiivis Tartus, mida juhendas itaalia fotokonservaator Sandra Maria Petrillo ([SMP International Photo Conservation Studio](#)). Kahepäevasel koolitusel õpiti tundma levinumaid paberfotosid (sh albumiin-, kolloodium- ja hõbeželatiinfotod), nende kahjustusi ning säilitus- ja konserveerimismeetodeid. Esimene koolituspäev Noora õppeklassis hõlmas paberfotode

tuvastamise ja säilitamise teemalisi loenguid. 27 osavõtja seas oli nii konservaatoreid, säilitusspetsialiste, kuraatoreid, arhivaare kui ka fotokoguhoidjaid Eestist, Sloveeniast ja Lätist. Teisel päeval keskenduti Rahvusarhiivi säilitusosakonna laboris praktilisele konserveerimisele, tutvuti kuiv-, märg- ja geeltötlusega ning prooviti neid ka juhendaja käe all läbi, samuti saadi praktilisi soovitusi paberfotode digiteerimiseks ettevalmistamiseks. Praktilises õpitoas osales 13 konservaatorit peamiselt Eesti mäluasutustest. Koolituse korraldasid MTÜ Eesti Fotopärand ja Eesti Konservatorite Ühing.

Muu fotopärandi valdkonnaga seonduv 2019

Digiteerimise tegevuskava ja Kultuuriministeeriumi (mass)digiteerimise arengud 2019

Projekti juhib Rahvusarhiiv (projektijuht Aap Tepper), sinna on kaasatud mitmete Eesti mäluasutuste fotokogude klaas- ja filminegatiivid ning digiteerimine algab eeldatavasti 2020. aasta lõpus. 2019. a jooksul toimusid Aabu ja Kadi käigud mäluasutuste fotokogudesse (fotoprojekti ettevalmistus, kogude kaardistamine, säilitusalaste nõuannete jagamine).

Jaanuar 2019

Seoses digiteerimise tegevuskavaga valmib Toomas Seppeli [õiguslik analüüs Autoriõigused ja litsentsid: "Kultuuripärandi digiteerimine 2018-2023"](#) ja [autoriõiguste parima praktika juhend](#). Seppeli [koolitus 31.01.2019](#).

Oktoober 2019

MTÜ juhatuse liige Vahur Puik valiti Riias toimunud [Balti Audiovisuaalsete Arhiivide Kolleegiumi](#) juhatusse.

Fotopärandi-alane bibliograafia 2019

Jalava, Anneli. "Eesti rahva rõivad". [Tallinn], Tänapäev, 2019. [[Ester](#)] – sisu: etnograafilised portreefotod enne 1940. aastat, autoriteks Charles Borchardt (1834–1892), Reinhold Sachker (1844–1919), Otto Eduard Buhgan (1859–1942), Heinrich Tiidermann (1863–1904), Carl Oswald Bulla (1855–1929), Georg-Johannes Parikas (1880–1958) ja Peeter Parikas (1889–1972), Carl Sarap (1893–1942).

Liibek, Tõnis. "Naised fotokaameraga". – *Eesti Pressifoto 2019*, lk 140–145

Meren, Tiit. Kaagjärve Veenus. [Tallinn]: Argo, 2019 [[Ester](#)] – sisu: Valgamaa koolmeistrite-amatöörfotograafide Johannes ja Carl Luckini fotopärand 20. sajandi algusest.

Ojaperv, Aivar. "[Pildikogu Ajapaik haarab täiega kaasa](#)" – Virumaa Teataja, nr. 254, 3. jaanuar 2019

Puik, Vahur. "[Ajapaik – digitaalsed talgud ja vanad fotod](#)" – Raamatukogu, nr 6, 2019, lk 10–17

Puik, Vahur. "[Kes on pildi peal? Paneme Ajapaigas üheskoos nägudele nimed külge](#)" – Põlvnemislugu, nr 89 (126), 2019, lk 6–9

Reinart, Heili. "Üks esimesi naisfotograafe Hilja Riet jäi peaaegu tundmatuks, kuigi tema töid oli tuhandetes Eesti kodudes" – *Sõbranna (postimees.ee)*, 31.12.2019

Roosalu, Merilis; **Frosch**, Katrin. Pildile püütud : sündmusfotod 1856–1990 Tallinna Linnamuuseumi Fotomuuseumi kogust. [Tallinn], Tänapäev, 2019. [[Ester](#)]

Tamm, Piret. "Pimeda aja igavuse peletamiseks tuhla digikogudes" – Arter: [ajalehe Postimees lisa], 26. oktoober 2019

Tammik, Toivo. Ruumid : Rein Vainküla arhitektuurifotograafia : fotod kümnenditest 1960–1980. Tallinna Tehnikakõrgkool, 2019. [[Ester](#)]

Treier, Heie Marie. "Eesti fotograafia 100 aastat" – Tallinn: Post Factum, 2019 [[Ester](#)]

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	14 523	9 190	2
Nõuded ja ettemaksed	560	0	3
Kokku käibevarad	15 083	9 190	
Kokku varad	15 083	9 190	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	1 809	1 846	4
Kokku lühiajalised kohustised	1 809	1 846	
Kokku kohustised	1 809	1 846	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	7 344	1 469	
Aruandeaasta tulem	5 930	5 875	
Kokku netovara	13 274	7 344	
Kokku kohustised ja netovara	15 083	9 190	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Tulud			
Liikmetelt saadud tasud	175	51	
Annetused ja toetused	35 880	42 524	5
Tulu ettevõtlusest	8 647	5 876	
Muud tulud	5	0	
Kokku tulud	44 707	48 451	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-32 144	-37 006	6
Mitmesugused tegevuskulud	-6 667	-5 596	
Muud kulud	-6	-3	
Kokku kulud	-38 817	-42 605	
Põhitegevuse tulem	5 890	5 846	
Muud finantstulud ja -kulud	40	29	
Aruandeaasta tulem	5 930	5 875	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2019	2018	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	5 890	5 846	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-560	0	3
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-37	-927	4
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	0	-9 900	
Kokku rahavood põhitegevusest	5 293	-4 981	
Kokku rahavood	5 293	-4 981	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	9 190	14 142	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	5 293	-4 981	
Valuutakursside muutuste mõju	40	29	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	14 523	9 190	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2017	1 469	1 469
Aruandeaasta tulem	5 875	5 875
31.12.2018	7 344	7 344
Aruandeaasta tulem	5 930	5 930
31.12.2019	13 274	13 274

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Fotopäränd raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, arvelduskontode jääke.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse mittetulundusühingu tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus tagasimaksud ning vajadusel tehtavad allahindlused).

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Annetused ja toetused

Tasude arvestuse ühingu liikmetelt ja saadud annetuste ja toetuste arvestusel lähtutakse RTJ 14.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustusi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustustena.

Tulud

Tulu teenuse müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline.

Kulud

Kulude arvestust peetakse põhitegevusharude viisi, kulukirjete lõikes. Eraldi arvestust peetakse üldhalduskulude kohta. Tulude ja kulude aruandes näidatakse kulud kirjete viisi, lähtudes nende olemusest, kusjuures üksikute tegevusharude ja üldkulude sarnased kirjed summeeritakse.

Sihtfinantseerimise projektide kulude kontodele kirjendatakse otsesed kulud (kaup, materjal, teenused) ilma tööjookuludeta.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse sihtasutuse tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning nende lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Arvelduskontod	14 523	9 190
Kokku raha	14 523	9 190

Lisa 3 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2019	31.12.2018
Ostjatelt laekumata arved	560	0
Kokku nõuded ostjate vastu	560	0

Lisa 4 Võlad ja ettemaksud

(eurodes)

	31.12.2019	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	0	0
Maksuvõlad	415	415
Muud võlad	1 394	1 394
Muud viitvõlad	1 394	1 394
Kokku võlad ja ettemaksud	1 809	1 809
	31.12.2018	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	101	101
Muud võlad	1 745	1 745
Muud viitvõlad	1 745	1 745
Kokku võlad ja ettemaksud	1 846	1 846

Lisa 5 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2019	2018
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	35 484	41 457
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	396	1 067
Kokku annetused ja toetused	35 880	42 524

Rahalised ja mitterahalised annetused		
	2019	2018
Rahaline annetus	35 880	42 524
Kokku annetused ja toetused	35 880	42 524

Lisa 6 Tööjõukulud

(eurodes)

	2019	2018
Palgakulu	8 299	3 201
Sotsiaalmaksud	2 805	1 106
Kokku tööjõukulud	11 104	4 307
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	11 104	4 307
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	1	1

Lisa 7 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2019	31.12.2018
Füüsilisest isikust liikmete arv	23	23

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2019		31.12.2018	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	0	1 394	0	1 745

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2019	2018
Arvestatud tasu	8 299	2 361